

TERVEZŐI VÁLASZOK A VESZPRÉM VÁRMEGYE KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM TERVEZÉHEZ ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEKRE

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
HATÓSÁGOK, ÁLLAMI SZERVEK			
1.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	A 17. oldalon pontatlan az alábbi megfogalmazás: „További barlangokat helyeztek védelem alá, valamint előtérbe került a Bakony-Balaton Geopark értékeinek bemutatása.” A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által alapított és fenntartott Bakony–Balaton UNESCO Globális Geopark, — amely nem önálló jogi személy — működési területén található földtudományos természeti értékek védelmét és bemutatathatóságának fejlesztését szolgálja a KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 azonosítószámú projekt. De a projekt keretein belül nem helyeztünk védelem alá barlangokat, arra nem volt szükség, hiszen, ami hazánkban barlangnak minősül, az ex lege védett természeti érték	Pontosítottuk a megfogalmazást az észrevételnek megfelelően.
		34. oldalon: „A fenti tendenciák magukkal hozzák a kisebb településeken a lakásépítési és a közlekedési igény jelentős növekedését.” Ezt hasznos volna kiegészíteni egy ténnyel, amelyet nem lehet elégszer hangsúlyozni: a „természeti környezet terhére”. Tehát: „A fenti tendenciák magukkal hozzák a kisebb településeken is a lakásépítési és a közlekedési igény jelentős növekedését az – adott esetben védett — természeti környezet kárára.,	Kiegészítettük a vonatkozó szövegrészt az észrevételnek megfelelően.
		37. oldalon: A „beépített területek, belterületek nagyságának növekedése és a vonalas infrastruktúra bővülése miatt az ökoszisztémák is fragmentálódnak.”. Ezt a mondatot nagyon fontos volna kiegészíteni a következő módon: „A beépített területek, belterületek nagyságának növekedése és a vonalas infrastruktúra — különösen a közút — bővülése miatt az ökoszisztémák is fragmentálódnak.” A közút — kiemelten a többsávos gyorsforgalmi utak — elemi csapást mérnek az ökoszisztémára és tájképre. Az utakkal javuló megközelíthetőség egy adott térség iránti érdeklődést megnöveli, amivel ott több ember és több mesterséges létesítmény, felület (épületek, szilárd burkolatok stb.) jelenik meg. Ez pedig még további forgalmat generál, hathatósan hozzájárulva az ökológiai és táji-települési értékek pusztulásához. Mindez nagyon komoly és ellentmondásos környezeti probléma egy olyan kiemelt térségben, mint a Balaton vidéke, ahol (még mindig) kifejezetten jelentősek az ilyen értékek, és jogszabályban előírt cél ezek védelme.	Kiegészítettük a vonatkozó szövegrészt az észrevételnek megfelelően.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		40. oldal: belterületi vadmegjelenések jelensége kapcsán. Az egyre nagyobb számú vadállomány nagyon szívesen veszi igénybe az egykori zártkerteket jelentő történelmi és védett szőlőhegyeket, teljesen ellehetetlenítve a szőlő, gyümölcs vagy bármilyen gazdálkodást. Még további nehézségeket gördítve azon egyre kilátástalanabbá váló elhatározás elé, hogy lehetőség nyíljon ezen területek rehabilitációjára.	A szempontot a 4.2.4 fejezetbe beemeltük.
		43. oldalon: Veszprém vármegye területén a gabonafélék és a szőlő területe egyaránt csökkent. A Balaton környéki szőlőhegy — mint kultúrtáj típus — visszavonhatatlanul sorvad, holott egy jelentős részük védett területen található, és nagyon jelentős táji (bennük komoly építészeti) értékekkel bírnak. Megőrzésük — legalább a védett területeken — kiemelt cél kell, hogy legyen.	A vonatkozó fejezetet bővítettük az észrevételnek megfelelően.
		57. oldal: „lakosság egyre messzebb költözik a városközpontoktól —városhatáron belül, vagy azon kívül, más...”. A jelenség neve szuburbanizáció. Környezeti hatásait hathatós módon csökkenti a felelős, szakszerű településfejlesztés, amelynek eszköze lehet a jól szervezett közösségi közlekedés és a határozott, átgondolt, hosszútávú érdekeket képviselő építésügyi szabályozás.	A vonatkozó fejezetet bővítettük az észrevételnek megfelelően.
		65. oldal: a geopark hivatalos neve: Bakony—Balaton UNESCO Globális Geopark.	Javítottuk az elnevezést az észrevételnek megfelelően (a Környezetvédelmi Program itt nem jelzett helyein is)
		65. oldal: „4.1.8. Zaj- és rezgésterhelés” előtti bekezdés első mondat kiegészítését javasoljuk a piros szövegrésszel: A Balaton esetében a turisztikai célú fejlesztések kapcsán alapvető a tó ökológiai állapotának javítása, kiemelt figyelmet fordítva a nádasok és a kapcsolódó természetes és természetközeli élőhelyek minőségének megóvására.	A vonatkozó fejezetet bővítettük az észrevételnek megfelelően (A levél nem tartalmazott piros kiemeléseket.)
		82. oldal: nevezett mondat kiegészítését javasoljuk a piros szövegrésszel: „Különösen a Balaton környezete ideális feltételeket teremt a csípószúnyog lárvák kifejlődésének, ezért a megfelelően időzített, célzottan végzett, szúnyogszelektív biológiai módszerek alkalmazása kiemelt jelentőséggel bír.	A vonatkozó fejezetet bővítettük az észrevételnek megfelelően. (A levél nem tartalmazott piros kiemeléseket.)
		121. oldal utolsó bekezdésében a nevezett mondatot javasoljuk a piros szövegrésszel kiegészíteni: A part menti élőhelyek, nádasok állapota, kiterjedése romló tendenciát mutat. Ennek okai között a klímaváltozás, azon belül elsősorban a szárazodás, az inváziós fajok terjedése, továbbá a mesterségesen magasan meghatározott balatoni	A vonatkozó fejezetet bővítettük az észrevételnek megfelelően. (A levél nem tartalmazott piros kiemeléseket.)

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		szabályozási vízszint (120 cm), a vízszintingadozás szűk határok között tartása, de az engedély nélküli feltöltések, nádaspusztítások is megtalálhatók.	
		123. oldalon: „A vulkáni működés nyomát a félszigetre rakódott vastag bazalttufa rétegek és a régi hőforrások (gejzírek) által épített forráskúpok (gejzirkúpok) igazolják.” Ezt a mondatot célszerű lenne törölni, és helyette ezt beilleszteni, mivel sokkal több vulkán található a vidéken, és a tihanyi „gejzirkúpok” sem gejzirkúpok: „A vulkáni működés nyomát nem kizárólag az ikonikus tanúhegyeinket is magában foglaló 50 kitérési pontból álló vulkáni mező testesíti meg, hanem az ott megtelepedett, a sajátosságokat a hasznára hajtó ember formálta táj.”	A vonatkozó szövegrészt módosítottuk az észrevételnek megfelelően.
		138. oldal: A program beavatkozási hierarchiájában (átfogó cél (1 db), specifikus célok (4 db), alprogramok (16 db), intézkedések (50 db)) valamennyi szintjén fontos volna megjeleníteni az állami természetvédelem egyik kiemelten fontos, és neuralgikus tárgyát a táji értékek védelmét, amelynek egyik fajsúlyos eleme az épített környezeti elemek védelme és/vagy fejlesztése! Bár a 138. oldalon megfogalmazott jövőkép megemlíti a táji értékeket, az egyes — konkrét fizikai beavatkozások felé mutató — intézkedések szintjén ez nem elég hangsúlyos. Magyaratzként szolgáljon az a tény, hogy a második világháború vége óta hatványozottan terjedő organikus — nem kizárólag belterületi — településkép a táji érték fogalmát kimerítő elemeit (épületek anyaga, formája, színe, aránya, melléképületek, településszerkezet stb.) úgy tűnik, azon országos jelentőségű védett természeti területeken — a Balaton még egyéb módon is nagyobb figyelmet magáénak tudható kiemelt térség — sem sikerül kellő mértékben megóvni, vagy fejleszteni, ahol mindezek egyébként jogszabályban előírt célok. Az épített környezet ilyen jellegű védelme és fejlesztése szorosan összefügg az emberi egészség fejlesztésével, hisz harmonikusabb, szebb településen élni egészségesebb, ez nyilvánvaló. Ezen tény figyelembevételével némi változtatást javasolunk egyes célok, programok szintjén.	Az észrevételnek megfelelően a második specifikus cél megnevezését és leírását kiegészítettük a táji értékek, azon belül a táji adottságokhoz igazodó településkép védelmével. Emellett az épített környezet védelmére utaló első specifikus cél leírásában is megjelenítettük a településkép védelmének fontosságát.
		139. oldalon: Specifikus cél: „Veszprém vármegye természeti értékeinek és erőforrásainak védelme, helyreállítása, fenntartható használata”. Az előző pontban leírtak figyelembevételével ezt a célt mindenképpen szükséges volna kiegészíteni a táji értékek és az épített örökségvédelmi célokkal, és a hierarchia további részeinek is részévé tenni mindezt. Javaslat: „Veszprém vármegye természeti és táji értékeinek és erőforrásainak védelme, helyreállítása, fenntartható használata”	Az észrevételnek megfelelően a második specifikus cél megnevezését módosítottuk a javaslatnak megfelelően.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		140. oldalon: javaslat az oldal alján található tematikus cél kiegészítése az alábbi piros szövegrésszel: „Az országos és helyi jelentőségű védett természeti területek hálózata, valamint a Natura 2000 hálózat fenntartása, az élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, helyreállítása, továbbá a tájjelleg, tájkarakter megőrzését biztosító tájhasználat és épített környezet fenntartása, fejlesztése”.	Az észrevételnek megfelelően a hivatkozott tematikus cél megnevezését módosítottuk a javaslatnak megfelelően.
2.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet Vízügyi Hatóság	Az Igazgatóság az illetékességi területére vonatkozóan a Környezetvédelmi Programmal kapcsolatban észrevételt nem tesz.	Választ nem igényel.
3.	Vas Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály	A Környezetvédelmi Program a mezőgazdasági célú vízhasználatokkal (állattartás-ítás, öntözés, halastavi gazdálkodás) általánosságban, érintőlegesen foglalkozik. Részletesen sem felszíni-felszín alatti vizekkel, sem a mező és erdőgazdasággal foglalkozó részekben nincs kifejtve. Jelenlegi hidrometeorológiai helyzetben nem elhanyagolható sem az öntözések technikai fejlesztésének jelentősége, sem az öntözésre felhasználható vizekkel való gazdálkodás lehetőségeinek felmérése. A Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság illetékességi területét Veszprém vármegyéből Kemeneshőgyész, Magyaracsa közölgazgatási területe érinti. A hatóság rendelkezésére álló VIZIKÖNYI adatok alapján ezeken a településeken a korábbi időszakban számos mezőgazdasági célú, meliorációs, felszíni vízrendezési, illetve öntözési célú létesítmény épült ki. Egyebekben vízvédelmi és vízgazdálkodási szempontból a véleményezésre bocsátott tervezet elfogadható.	Az észrevételnek megfelelően a 4.1.9. vízgazdálkodási fejezetet kibővítettük a mezőgazdasági és ipari vízfelhasználás tárgyalásával.
4.	Veszprém Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Tájékoztatom, hogy a Veszprém Vármegye Környezetvédelmi Program 2023-2027 egyeztetési változatot áttanulmányoztuk. A Veszprém Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a program célkitűzéseit figyelembe véve tervezi továbbra is működését és az elmúlt évekhez hasonlóan a megújulóenergia-felhasználás fokozása terén hajtott végre fejlesztéseket. Továbbra is kiemeltfigyelmet fordítunk az épített környezet káros befolyásoló tényezőinek, kedvezőtlen hatásainak minimalizálására. Célunk továbbra is a takarékos gazdálkodás kivitelezése mellett, a környezetszennyezés megelőzése, a megújulóenergia-felhasználás növelése, a fenntartható használat megvalósítása. A	Választ nem igényel.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		fejlesztések a programon belül alapvetően az erőforrás-takarékosság és erőforráshatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése célcsoporthoz illeszkedve valósultak meg. A Veszprém Vármegye Környezetvédelmi Program 2023-2027 változatához észrevételünk, kiegészítésünk nincsen. A benne foglalt adatokat kockázatértékelési, tervezési feladataink során figyelembe vesszük.	
5.	Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály	A Földhivatali Főosztály a részére megküldött dokumentációkat annak tekintetében vizsgálja, hogy a Tfv. 2. S 19. pontja alapján termőföldnek tekinthető területeket érintenek-e változtatások. A termőföld védelme érdekében érvényre kell juttatnia, hogy a módosítások lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel történjenek. A vélemény kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a véleményezési eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását az övezeti átsorolás szerinti terület felhasználás ne akadályozza. Az egyeztetési eljárások során az ingatlanügyi hatóságnak - a zártkerti ingatlanok kivételével - kifogást kell emelni, ha a településrendezési eszköz módosítása alapján kijelölt beépítésre szánt területek többségében átlagosnál jobb minőségű termőföldeket érintenek és a beépítésre szánt terület övezeti besorolásának megfelelő, terület felhasználásra hasonló körülmények és feltételek esetén átlagosnál gyengébb vagy átlagos minőségű termőföldeken is sor kerülhet. Továbbá kifogást kell emelni, ha az övezeti besorolásának megfelelő terület felhasználásra kellő nagyságú térmértékben lehetőség van a település már beépítésre kijelölt, de még fel nem használt területén is. Az átlagosnál jobb minőségű termőföldek érintettsége mindig csak az adott település viszonylatában vizsgálhatók, ezért jelen tervezethez kapcsolódóan vármegyei szintű adatokat a Főosztály nem tud szolgáltatni. Továbbá tájékoztatom Önt, hogy a termőföldet érintő területfejlesztési beruházások (közút vezeték építés, hulladék lerakó létesítés) esetén földvédelmi engedély beszerzése szükséges. Amennyiben a kivitelezést a termőföld más célú hasznosítását engedélyező végleges határozat hiányában kezdik megvalósítani, az ingatlanügyi hatóság a Tfv.-ben foglaltak alapján, engedély nélküli más célú hasznosítás tárgyában eljárást folytat le. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető.	Az észrevétel alapján kiegészítettük a Környezetvédelmi Program 4.2.2. (Talaj és termőföld állapota) fejezetét a termőföld mennyiségi védelmének fontosságára vonatkozó bekezdéssel.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		A Földhivatali Főosztály a fenti tájékoztatáson túl a programtervezettel kapcsolatos egyéb észrevételt nem tesz.	
6.	Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	A felszín alatti víz és a földtani közeg szennyezettsége vonatkozásában a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti kármentesítési eljárásokat lefolytató és a kármentesítési adatokat nyilvántartó környezetvédelmi hatóságként a Környezetvédelmi Program kiegészítését javaslom az alábbiak szerint. A Kormányhivatal Veszprém vármegye területén 38 db kármentesítési területet tart nyilván, ebből jelenleg 16 db területen végeznek beavatkozási munkálatokat. A kármentesítési munkálatok jelenleg 18 db Veszprém vármegyei települést érintenek. Tájékoztatom továbbá, hogy a Kormányhivatal – jog-szabályi kötelezettségének megfelelően – negyedévente adatot szolgáltat a Lechner Nonprofit Kft. E-TÉR rendszerébe a tartós környezeti kárral érintett területekről. A fentiekén kívül megállapítottam, hogy a Környezetvédelmi Program helyzet-feltáró munkarészei, állapotértékelése, az elérni kívánt céloknak, és az adott problémák megoldására feltüntetett intézkedési lehetőségeknek a részletessége megfelelő. A Környezetvédelmi Program a Kvt. 48/B. § (2) bekezdés c) d) és e) pontjainak megfelelően tartalmazza a tervezési időszakra vonatkozó célok, és az azok eléréséhez szükséges feladatok meghatározása mellett, az intézkedések megvalósulásának időbeli ütemezését, a kitűzött célok megvalósításának szabályozási, ellenőrzési eszközeit. A Környezetvédelmi Program a Kvt. 48/B. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelően vizsgálja és bemutatja az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programmal való összhangot. Az előzőek alapján a környezetvédelmi Programot a fent jelzett kiegészítéssel a Közgűlés részére elfogadásra javaslom.	A környezetbiztonság fejezetet bővítettük az észrevételnek megfelelően. Választ nem igényel.
7.	Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály	A népegészségügyi hatáskörében eljáró Veszprém Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) szakmai szempontból áttekintette „Veszprém Vármegye Környezetvédelmi Programja 2023-2027” című dokumentációt, melynek kapcsán megállapította, hogy a benyújtott egyeztetési dokumentációban foglaltak a közegészségügyi feltételeknek megfelelnek. A Kormányhivatal közegészségügyi szempontból javasolja a Veszprém Vármegye Környezetvédelmi Programjának elfogadását.	Választ nem igényel.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
ÖNKORMÁNYZATOK, EGYESÜLETEK			
8.	"A BAKONYÉRT" Egyesület	A Környezetvédelmi Programot részletesen áttekintettük, annak megállapításaival, fejlesztési területeivel és intézkedési tervével egyetértünk. Módosító, kiegészítő javaslatot nem kívánunk megfogalmazni. A Program végrehajtásában lehetőségeink szerint maximálisan részt veszünk, együttműködünk akár a Vármegyei Önkormányzattal, akár más szereplőkkel.	Választ nem igényel.
9.	Ajka Város Önkormányzata	Véleményem szerint az anyag nagyon jól áttekinthető, a környezetvédelem minden fontos területét érinti. Nagyon örülök annak, hogy a program kitér a természeti, táji és földtani értékek állapotára, védett területekre is, de hiányolom a Veszprém megyében található védett állatfajok bemutatását. Fontos lenne kitérni az anyagban a megyénkben több helyen is gondot okozó vetési varjak és hódok problémájára. A hódok esetében az árvízvédelem és a faállomány megőrzése végett mindenképpen foglalkozni kellene a kialakult helyzettel. A vetési varjak esetében, megyénk több városba való tömeges megjelenésük és az általuk okozott szennyezés és zajhatás miatt gondolom, hogy említést érdemelne a programban.	A legfontosabb védett állatfajok (valamint növény-, és gombafajok) jegyzéke az országos és helyi védelem alatt álló, valamint Natura2000 területeket kijelölő jogszabályokban, illetve kezelési tervekben megtalálhatók. Egy vármegyei szinten összesített lista közzététele a Környezetvédelmi Programban véleményünk szerint nem feltétlenül indokolt, hiszen nem adna kellő információt a szükséges beavatkozások megtervezéséhez, hiszen azok módját mindig a helyi adottságok határozzák meg. A túlszaporodott hódállomány problematikájával kiegészítettük a SWOT-elemzést. A vetési varjú (Corvus frugilegus) Magyarországon védett madárfajnak számít, így a lakott területeken időszakosan – főleg telente – megjelenő nagylétszámú állományai által okozott zavaró hatásokat elsősorban fokozott köztisztasági intézkedésekkel (pl. zárható hulladékgyűjtő edények kihelyezésével, és azok rendszeres ürítésével), valamint a szemetelés visszaszorítására irányuló szemléletformálással lehet mérsékelni. Ez utóbbi

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
			cselekvési irányokkal kiegészítettük a Program HUL1 és HUL2 intézkedéseit.
10.	Dudar Községi Önkormányzat	Dudar Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a „Veszprém Vármegye Környezetvédelmi Programja 2023-2027” dokumentumban foglaltakat megismerte, a benne foglaltakkal egyetért, módosító javaslatot nem tesz	Választ nem igényel.
11.	Fejér Vármegyei Önkormányzat	A megküldött programtervezet tartalmával – az alábbi észrevételekkel – egyetértek és kiemelten fontosnak tartom a benne foglalt célkitűzések megvalósítását, ami nem csak Veszprém, hanem a vele határos vármegyék, köztük Fejér vármegye számára is kiemelt jelentőséggel bír - különös tekintettel többek között a levegőtisztaság-védelmi, felszíni- és felszín alatti vízrendszer, ökológiai hálózat, biodiverzitás, klímavédelmi és közúthálózati összefüggésekre. Veszprém vármegye környezetvédelmi programja rendkívül részletes, kellően kidolgozott, céljai tekintetében jól megalapozott, azokat adekvát tényekkel, adatokkal megfelelően alátámasztó, összességében igényalapú és koherens tervdokumentum, mely figyelembe veszi az elérhető területi eszközök körét, terjedelmét. A dokumentum összhangban áll az átfogó környezetvédelmi tervek tartalmát szabályozó, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48/B. § (2) bekezdésében, valamint az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban foglaltakkal, valamint a Fejér Vármegyei Önkormányzat elfogadott dokumentumaiban szereplő célkitűzésekkel.	Választ nem igényel.
		Az „EF. 6. Az agrárgazdaság környezeti aspektusai” alfejezetben (23. old) – amennyiben van erre vonatkozó adat - célszerű rögzíteni a környezetkímélő mezőgazdasági tevékenységet (öko-gazdálkodást) végzők arányát, ill. az érintett területek arányát, kiterjedését (pl. a KAP támogatások alapján).	Publikus adat az észrevételben jelzett adatkör esetében nem áll rendelkezésre vármegyei bontásban.
		A „4.1.5. Energiagazdálkodás” c. fejezethez (53. old.): a „megújulóenergia-irányelvnek megfelelően 2030-ra el kell érni a megújuló energiamix értéke 45 % legyen” kiegészítést javasoljuk.	Az európai uniós irányelvekhez igazodó nemzeti célok elérésének szükségessége megjelenik a dokumentumban. Nem tartjuk ugyanakkor indokoltnak az energiamix megújuló részarányára vonatkozó célszám megjelenítését. Egyrészt ez utóbbi esetben a további energetikai vonatkozású célokat is fel kellene tüntetni, másrészt a nevezett cél országos érték, nem kifejezetten Veszprém vármegyére vonatkozik.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		A Szennyvízkezelés c. fejezetben (73. old.) szerepel, hogy 2011 óta a vármegye több településén (10 db) üzemel programszerűen telepített, egyedi szennyvíztisztító kisberendezés, mely „rendszerek alkalmazhatóságával kapcsolatban azóta számos tapasztalat gyűlt össze”. Hasznos volna röviden ismertetni a programban ezen főbb tapasztalatokat (környezetvédelmi vonatkozásban)	A vármegyében több rendszert alkalmaznak, eltérő eredményességgel. Ugyanakkor az egyes rendszerek környezetvédelmi megítélésében jelenleg is vita van a szakmai szereplők között. A környezetvédelmi program terjedelmi keretei között ezért nem lenne szerencsés részletesebben foglalkozni a témával, hiszen minden esetben a helyi adottságok befolyásolják az egyes rendszerek alkalmazhatóságát. Ugyanakkor a tapasztalatokat bemutató szakirodalmat megjelenítjük a Környezetvédelmi Programban.
		A „Termálvizek hasznosítása” című fejezet (75. old.) kapcsán célszerű feltüntetni a vármegyében éves szinten keletkező, elvezetésre kerülő használt termálvíz-mennyiséget és ennek környezetvédelmi hatásait.	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük az adott fejezetet.
		A „4.1.10. Hulladékgazdálkodás” c. pontnál (77. old.): már a helyzetértékelésnél is indokoltnak tartjuk a körforgásos gazdaság meglévő elemeinek feltüntetését	A körforgásos gazdaság elemei közül több megjelenik a Környezetvédelmi Program egyes fejezeteiben (pl. hulladékgazdálkodás, agrárium, közlekedés). Kétségtelen azonban, hogy a körforgásos szemléletű ipari termelés kérdésköre nem szerepel a Programban. Ennek fő oka az, hogy a Vármegyei Önkormányzat gyakorlatilag semmilyen eszközzel nem rendelkezik a szakterület alakítására, továbbá publikus adatok sem igen érhetők el arra vonatkozóan.
		A Balaton vízminőségének, vízkészletének, ökológiai állapotának hosszú távú megóvása, javítása kiemelt feladat. Ennek megfelelően javasolt részletesebben bemutatni a „Balatont érintő vízminőségi problémák hosszútávon fenntartható kezelése” című KEHOP projekt kapcsán (113-114. old.) a megvalósítás időszakát, költségeit, főbb mutatószámait is.	A projekt leírását további mutatókkal bővítettük.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		Megítélésünk szerint Veszprém vármegye hosszú távú fenntartható fejlődése a Balaton, az országos, az Európai közösségi (Natura 2000) ill. helyi jelentőségű védett természeti területeinek, értékeinek megóvásával biztosítható, ezért javasoljuk az utóbbiak mellékletben történő ismertetését is (az országos jelentőségű természetvédelmi területek 115. old. ill. a Natura 2000 területek 119. oldalon szereplő listáihoz hasonlóan a helyi jelentőségű természetvédelmi területeinek listájával).	A listát beemeltük a mellékletbe, a törzsszöveget módosítottuk.
		Az „5. Környezeti SWOT értékelés” c. fejezethez (127-138. old.) az alábbiak javasoltak: Levegőminőség A „lehetőségek” pontban (127. old.) a „A lakossági szilárdtüzelésből és a kerti hulladék égetésből eredő kibocsátások mérséklésének elősegítése szemléletformálással” mondatot javasolt kiegészíteni a zöldhulladék hasznosítása, komposztálása előtérbe helyezésével. Ugyanitt javasolt feltüntetni az emissziómentes, megújuló energiaforrások hasznosítási arányának növelését. Az „erősségek” között célszerű feltüntetni a már meglévő, elektromos közlekedési lehetőségeket, valamint nem célszerű szerepeltetni azt, hogy „az ipari eredetű légszennyezettség erősen koncentrált jelentkezik az ipari központokban” (mivel az ipari központok levegőterhelése kedvezőtlen meteorológiai viszonyok: pl. inverzió esetén a környező lakosság számára egészségügyi kockázatot jelenthet, ill. az ÜHG kibocsátás hozzájárulhat a klímaváltozáshoz).	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a SWOT-elemzés levegőminőséggel összefüggő lehetőségeket tárgyaló listáját. Az erősségeknél szereplő állítás első, észrevételben kifogásolt részét töröltük. Ugyanakkor jelezzük, hogy maga az állítás elsősorban arra vonatkozik, hogy Veszprém vármegye legnagyobb részét nincsen jelen ipari eredetű légszennyezés (mivel az koncentrált formában jelentkezik az ipari központokban, ahol természetesen egészségügyi kockázatot jelent a lakosságra nézve).
		Az „5. Környezeti SWOT értékelés” c. fejezethez (127-138. old.) az alábbiak javasoltak: Talajvédelem A „veszélyek” között (128-129. old.) célszerű megjeleníteni a talaj, mint feltételes megújuló természeti erőforrás területének folyamatos csökkenését, a burkolt, beépített területek aránya növekedésének következményeként. Továbbá a talaj szennyeződésének veszélyét jelenthetik még az illegális hulladéklerakások, a csatornázatlan településeken a nem megfelelő kialakítású szennyvízgyűjtőkből a talajba szivárgó szennyvizek, a mezőgazdasági művelés során alkalmazott túlzott mértékű kemikáliák ...stb. A „lehetőségek” ponthoz javasolt a növényvédőszeres és egyéb (környezetre potenciálisan veszélyes) vegyi anyagok talajba történő kijuttatásának jelentős mértékű visszaszorítása.	Az észrevételben jelzett veszélyekkel kiegészítettük a SWOT-elemzést.
		Az „5. Környezeti SWOT értékelés” c. fejezethez (127-138. old.) az alábbiak javasoltak: Felszíni és felszín alatti vizek	Az első ponttal kiegészítettük a SWOT elemzést. A 2. pont vonatkozásában jelezzük, hogy a VGT Veszprém vármegye

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		A „veszélyek” között javasolt megjeleníteni, hogy a klímaváltozás miatt egyre gyakoribbá váló aszályos időszakok a felszíni, felszín alatti vízkészletek mennyiségére, minőségére is kockázatot jelenthetnek. Továbbá javasolt rögzíteni, hogy a vármegyében fokozott környezeti kockázattal járó vegyipar aránya jelentős, mely terheli a Séd-Gaja-Nádor felszíni vízrendszert. A „lehetőségek” kiegészítése javasolt: a Közép-dunántúli Középhegység karsztvíz hasznosításával; a csóri ivóvízbázis közös hasznosítása tekintetében.	területén a Séd-Gaja-Nádor vízrendszeren nem azonosít olyan ipari szennyvíz-kibocsátás, amely jelentősnek, vagy fontosnak minősülne, a legnegatívabb alkalmazott minősítés a „lehet, hogy jelentős”, ez nem indokolja a SWOT elemzésben való kiemelését. A 3. pont vonatkozásában a csóri vízbázis nem a vármegye területén található, a vízbázissal szomszédos megyei település Várpalota az NNK nyilvántartása szerint megfelelő minőségű vízzel rendelkezik. A NATÉR nyilvántartása szerint a Várpalotai és a Csóri vízbázis is repedezett, nyíltkarsztos vízbázis, klímaérzékenységük hasonló.
		Az „5. Környezeti SWOT értékelés” c. fejezethez (127-138. old.) az alábbiak javasoltak: Természet- és tájvédelem Az „erősségek” között javasolt rögzíteni a Balaton, Balatonfelvidék világszinten egyedülálló jellegzetes természeti, táji értékeit. A „gyengeségek” és a „veszélyek” között javasolt feltüntetni az egyedülálló természeti, táji értékeket veszélyeztető mértékű beépítések arányának növekedését – összhangban a program 124. oldalán szereplő megállapításával, mely szerint: „A tájra jelenleg a legnagyobb kockázatot a túlépítés jelenti.”	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a SWOT értékelést.
		A „6. Célrendszer” c. fejezethez (138-143. old.) javasoltak: A specifikus célok közül a „4. A környezetbiztonság javítása Veszprém vármegyében a természeti katasztrófák által előidézett károkozás megelőzése révén” című ponton belül (139. old.) javasolt az ipari katasztrófák megelőzését is szerepeltetni (különös tekintettel a vármegyében már bekövetkezett ilyen eseményre – vörösiszap – illetve a vármegye egyes részein koncentráltan jelenlévő, veszélyes ipari létesítményekre - pl. vegyipari vállalatok).	Az ipari katasztrófák megelőzésének témakörét szándékosan nem tartalmazza a Program. Ennek oka, hogy a vármegyei – és települési – önkormányzatok e szakterületre gyakorolt hatásköre gyakorlatilag minimális, ennek megfelelően az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program sem ró feladatot az önkormányzatokra e téren.
		A Mellékleteken belül javasolt az alábbiak feltüntetése: Veszprém vármegyét érintő helyi jelentőségű védett természeti területek listája	A listát beemeltük a mellékletbe, a törzsszöveget módosítottuk.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
12.	Jásd Község Önkormányzata	21. tábla – A hulladékudvarok listájával történő kiegészítést javaslok, illetve a MOL átvétele előtti diagramokat is feltüntetnék a táblázatban – átvett mennyiségek. Később jól jöhet a változás ledokumentálásánál. Árnyaltabb, területileg lehatárolt képet is kaphatnánk a hulladékgazdálkodással kapcsolatban.	A hulladékudvarok listájával kibővítettük a hulladékgazdálkodással foglalkozó fejezetet. A 42. ábra a MOL átvétele előtti helyzetet szemlélteti, az elérhető adatok alapján.
		4.1.8 ZAJ- ÉS REZGÉSTERHELÉS – A téma teljes mértékben kerüli a Magyar Honvédség zajhatásait, azt csak a Pápai repülőtér működésével kapcsolatban említi meg. Holott a Keleti-Bakonytól Tapolcáig rendszeres zajhatásnak vannak kitéve a lakók (éleslövészetek: Bakonykúti, Hajmáskéri Gyulafirátóti, Tótvázsonyi gyakorló löterek zajhatásai). Illendő volna ezeket is komoly zajforrásként feltüntetni, mind a leíró mind pedig a SWOT analízis során.	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a helyzetelemzést és a SWOT analízist is.
		84. oldal – Villámárvizek. A SWOT analízisben a veszélyek közé kellene sorolni, a természetes folyású vízfolyamok gondozatlanságát - pl. mivel Gaja-patak kezelése tekintetében természetes folyású vízfolyam, az árvizek kialakulása a meder tisztások, korrekciók miatt (pénz, gép, emberhiány) elmarad, és veszélyeztetik a belterületi ingatlanokat.	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a SWOT elemzést.
		Természeti értékek – a vadállománnyal kapcsolatban fontos volna megjegyezni a SWOT analízisben, mint veszélyforrás, hogy az állatok (Jásdon a szarvasok, más településen a vaddisznók) bejárnak a belterületekre (most már nem csak a kertekbe), hanem az aszfalton besétálnak a falu utcáiba, tereibe és ott garázdálkodnak (növényeket leeszik, megtépik) és veszélyeztetik az emberi életet. Hosszú távon kezelendő!	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a SWOT elemzést, és a vonatkozó fejezetet is.
		Szélerőművek, megújuló energia – SWOT analízisben – veszélyforrás a kiszámíthatatlan, egyik napról a másik napra történő változó, szakmailag szabályozás kiszámíthatatlansága.	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a SWOT elemzést a megújulóenergia alapú villamosenergia-termelés gyakran változó szabályozási környezetével.
13.	Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata	A dokumentum szerkezetét, tartalmát és irányait tekintve összhangban van az elkészítésére vonatkozó hatályos jogszabályban foglalt iránymutatásokkal, teljesíti a környezetvédelmi törvény 48/B. S (2) bekezdésében foglalt tartalmi követelményeket. A programban megfogalmazott célok összhangban vannak az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program célrendszerével. Az új Komárom-Esztergom vármegyei környezetvédelmi program jelenleg még készül. Ugyanakkor a korábbi programban megfogalmazott célkitűzésekben jelentős változás nem várható, így a koherencia a Komárom-Esztergom vármegyei környezetvédelmi programmal is biztosított lesz. A program külön erőssége, az a megoldás, hogy a korábbi környezetvédelmi program	Választ nem igényel.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		elemzésével indít megteremtve ezzel a folytonosságot a korábbi tervdokumentumokkal, egyúttal lehetőséget ad a gyors áttekintésre, az eredmények, esetleges hiányosságok megismerésére. A helyzetértékelés fejezet tartalmilag lényegre törő és valamennyi környezeti elemre kiterjed. A program világosan meghatározza az elérni kívánt célokat, valamint környezeti célállapotokat, illetve a célok és célállapotok elérése érdekében teendő főbb intézkedéseket. A program további erőssége, hogy a társadalom környezet- és klímatudatosságának erősítése célt horizontális célként fogalmazza meg, ami a program sikeres végrehajtásának záloga lehet.	
		A program időtávját javasoljuk 2027 helyett 2026-ra javítani, tekintettel, hogy a Nemzeti Környezetvédelmi Program időtávja is 2026-os.	A Környezetvédelmi Program választott időtávjának meghatározása során a Nemzeti Környezetvédelmi Programhoz való illeszkedés szerepet játszott, azonban az elmúlt programciklusok gyakorlati tapasztalatai azt mutatták, hogy az országos dokumentum elfogadása rendszerint késedelmet szenved. Ez a körülmény, valamint az a tény, hogy az ahhoz való illeszkedést szolgáló vármegyei szintű környezetvédelmi program elkészítése időigénnyel jár, együttesen eredményezték azt, hogy jelen dokumentum választott – jogszabályok által nem rögzített – időtávja: 2023-2027.
		A program említést tesz az elkészült fenntartható energia-és klíma akció-tervekről, és számszerűsíti az ÜHG kibocsátásokat is, ugyanakkor arról nem tesz említést, hogy a kibocsátások volumene miként alakult a korábbi években. A SECAP tervek készítőinek 2030-ig a bázisértékekhez képest 40 %-os kibocsátás-csökkentést kellett vállalniuk.	A Környezetvédelmi Program 4.1.12. fejezetének második fele szöveges formában, ábrákkal, táblázattal alátámasztva tárgyalja az üvegházhatású gázok kibocsátásának elmúlt évtizedben megfigyelt változásait. A Veszprém vármegyei Leader térségek számára készült SECAP-ok, az elvárásoknak megfelelően, 40%-os kibocsátáscsökkentést vállalnak, azok báziséve 2012, amelyre

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
			vonatkozó adatokat bemutat a Környezetvédelmi Program (azt megelőző évekkel a SECAP-ok sem foglalkoznak).
		Az azbeszt, mint káros anyag jelenlétéről, az esetleges azbesztmentesítésről (korábbi), vagy szükségességéről a program nem tesz említést.	A környezetbiztonság fejezetet bővítettük az észrevételnek megfelelően.
		A 2. Fejezetben (Kapcsolódás a nemzetközi és hazai stratégiákhoz) javasoljuk a szomszédos vármegyék területi terveihez való illeszkedés vizsgálatát is.	A szomszédos vármegyék területi terveihez való illeszkedés Veszprém vármegye területi tervei szintjén valósul meg. Az a tény, hogy a Környezetvédelmi Program illeszkedik az utóbbiakhoz, garantálja a szomszédos megyék területei terveihez való illeszkedést is.
		8.3 Fejezet. Az egyes ágazati uniós programok (TOP, GINOP) hazai forrásként vannak említve, javasoljuk az alábbi szövegezést: hazai társfinanszírozással megvalósuló uniós programok	A hivatkozott fejezetet pontosítottuk az észrevételnek megfelelően.
		A program készítésekor a részvételi/közösségi tervezés miként valósult meg? az érintettek véleményének/javaslatainak becsatornázása miként valósult meg? Illetve a program monitoringja során a lakosság tájékoztatása/informálása hogyan valósul meg?	A Környezetvédelmi Program tervezete megküldésre került valamennyi Veszprém vármegyei település részére, amelyek a helyben szokásos módon tájékoztathatták arról az érintetteket. Maga a Környezetvédelmi Program, illetve az annak végrehajtásáról készült éves jelentések az előmúlt évekhez hasanlóan továbbra is megtekinthetők lesznek Veszprém Vármegyei Önkormányzat honlapján.
14.	Mezőlak Község Önkormányzata	Mezőlak Község Önkormányzata a Veszprém Vármegyei Környezetvédelmi Program 2023-2027 egyeztetési változatát áttekintette, a programot elfogadásra javasoljuk.	Választ nem igényel.
15.	Nagyvázsony Község Önkormányzata	"187. oldal: méltánytalanul kevés szó esik a vasúti közlekedésről és áruszállításról. Javaslat 1: tartsuk napirenden a Veszprém-Lepsény mellékvonal újra nyitását, egyúttal ezzel a Balaton körbe vasutazhatóságát. Javaslat 2: Pápa-Veszprémvارسány-Tatabánya mellékvonal újra nyitása, felújítása a környezetvédelem és a turizmus miatt is indokolt lenne középtávon.	A Környezetvédelmi Program önálló intézkedés keretében tárgyalja a vasúti fejlesztéseket (KOZ4), azt kiegészítettük a javasolt tartalommal.
		Hiányolom az anyagból a tömegturizmus által terhelt, illetve a természeti értékek mentén lévő turizmus (pl. Káli-medence ...stb.) "szelídítését", az erre utaló törekvést	A TUR1 kódszámú intézkedés tartalmazott az észrevételnek megfelelő tartalmú, de

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		gyűjtőparkolókkal, forgalomkorlátozásokkal, behajtási tilalmakkal és alternatív közösségi közlekedési eszközökkel (e-buszok, fogatok...stb.) Ez nem "csak" a környezetvédelemnek, de a helyi gazdaságnak is előnyös cél lehetne."	annál valamivel általánosabban megfogalmazott javaslatokat, azokat kiegészítettük a leírtakkal.
16.	Nemesvámos Község Önkormányzata	A zaj- és rezgésterhelés ügyében a SWOT elemzésben és a későbbi fejlesztési célok meghatározásánál sem szerepelnek a lakott területeken elhelyezett klíma- és hőszivattyúberendezések által okozott zaj- és rezgésterhelések. A hűtés mellett fűtésre is használt gépek a közeljövőben nagy gondokat fognak okozni mind a magánszemélyeknek, mind az önkormányzatoknak egyaránt.	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a helyzetelemzést és a SWOT analízist is.
		Világörökség Várományos Helyszínek jegyzékéről szóló 27/2015 (VI.2.) MvM rendelet mellékletének 4. pontja szerint a Balaton-felvidéki kultúrtáj világörökség várományos terület, mely helyszínek és pufferzónáik a tárgyi programban még említés szintjén sem szerepelnek.	A 27/2015 (VI.2.) MvM rendelet alapján megjelenítjük a két érintett világörökség várományosi helyszínhez tartozó települések listáját.
		A dokumentáció 187. oldalán „KÖZ5” kódszámmal szerepel a „Buszos közösségi közlekedés komfortszintjének és kínálatának további fejlesztése” cím. Települési Önkormányzatok és a VOLÁNBUSZ között szorosabb és aktívabb kommunikációra lenne szükség annak érdekében, hogy a buszközlekedés minél több korosztályt tudjon kiszolgálni a menetrend és a megállók munkabajáráshoz és a különböző iskolák tanítási idejéhez való igazítással.	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a KÖZ5 kódszámú intézkedés tartalmát.
		„7.3.3. ENERGIATAKARÉKOSSÁG- És HATÉKONYSÁG, VALAMINT A MEGÚJULÓENERGIA-HASZNOSÍTÁS NÖVELESE” című fejezetben, „ENE 1 és 2” kódszám alatt javasoljuk beépíteni, hogy az épületek külső felújítása, elhelyezkedéstől függően a tájképi és történeti karakterek tiszteletben tartása mellett történhet.	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük az ENE1 és ENE2 kódszámú intézkedések tartalmát.
		Az „ENE 2” kódszámú, energetikai korszerűsítésről szóló részben érdemes lenne az épületek hőszigetelését, mint korszerűsítési eszközt külön vázlatpontban felsorolni.	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük az ENE2 kódszámú intézkedés tartalmát. Jelezzük azonban, hogy a hivatkozott intézkedés nem az épületenergetikai korszerűsítések egyes típusait sorolja fel, hanem az azok megvalósítását ösztönző szemléletformálás megvalósítására irányul.
		EME 3 — kódszám alatt javasoljuk beépíteni, hogy a napelemek elhelyezésénél ne csak a tájképi, hanem a településképi (történeti) értékek se kerüljenek veszélybe.	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük az ENE3 kódszámú intézkedés tartalmát.
		„TUR 1” kódszám alatt „turisztikai attrakciók” tekintetében csak a természet és a környezet védeleméről esik szó, pedig a Balaton-felvidék egész területén a természet,	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a TUR1 kódszámú intézkedés tartalmát.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		a táj és építészeti karakter szorosan összefüggenek egymással, hatással vannak egymásra.	
		„TUR 2” kódszám alatt az „attrakciókhoz” tartozó parkolók fejlesztésénél, illetve minden egyéb épület, építmény, burkolt létesítmény létrehozásánál javasoljuk megemlíteni azt, hogy lényeges a burkolt felületek minimalizálása mellett a parkolók fásítása és környezetük parkosítása az inváziós növények elkerülésével.	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a TUR2 kódszámú intézkedés tartalmát.
17.	Pápa város	Javasoljuk a megye és vármegye szóhasználat alkalmazását áttekinteni és egységesíteni (a vármegye szó feltüntetését javasoljuk minden esetben évszámtól függetlenül - pl. 8. ábra, 15. ábra, a jegyzékben és a szövegben is - vagy amennyiben minden 2023. január 1. előtti adat esetén megye szó szerepelne, akkor ezek javítása a szövegben több helyen szükséges)	Az észrevételnek megfelelően valamennyi esetben vármegyére módosítottuk a korábbi megye megfogalmazást, kivételt képeznek azonban a 2023. január 1- előtti kelt jogszabályok, valamint elfogadott tervdokumentumok megnevezései, amelyeknél azok hivatalos elnevezése miatt megtartottuk a megye szót.
		Az egyeztetési változat 72. oldalán elírás történt: „döntő többségük Veszprém vármegye északi, északkeleti részén helyezkedik el.” — javítása indokolt	Az elírást javítottuk.
		A régebbi statisztikák frissítése aktuális lehet, amennyiben rendelkezésre áll aktuálisabb változat (pl. OLM 2022. évi összesítő értékelés hazánk levegőminőségéről a manuális mérőhálózat adatai alapján).	Az egyeztetési változat óta napvilágot látott statisztikai adatok alapján frissítettük a Környezetvédelmi Programot, így az OLM 2022. évi összesítésének adataival is kiegészítettük a levegőminőséget tárgyaló fejezetet.
18.	Tapolca Város Önkormányzata	Szennyvízelvezetés javításával kapcsolatos projektek (15. oldal, 4. táblázat) közé javasoljuk felvenni a KEHOP-2.2.1.-15-2015-00021 projekt azonosítóval rendelkező projektet, melynek részese volt Tapolca Város Önkormányzata.	A táblázatot kiegészítettük a kért tartalommal
		Javasoljuk az Energiatakarékosság javításával kapcsolatos projektek összesítése táblázatba (21. oldal, 10. táblázat) Tapolca város nevét is feltüntetni, mert a TOP-3.2.1.-15-VE1 – Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése pályázati felhívás kapcsán a tapolcai Batsányi János Gimnázium energetikai korszerűsítése is megvalósult.	A táblázatot kiegészítettük a kért tartalommal.
19.	Várpalota Város	A dokumentáció 2023. szeptember 14-i napjával a helyben szokásos módon kifüggesztésre került. Önkormányzatunkhoz a Környezetvédelmi Program megújításával kapcsolatban észrevétel nem érkezett.	Választ nem igényel.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
20.	Vászoly Község Önkormányzata	Mint köztudott, a Balatoni-felvidéki szőlőterületeken a gazdasági épületek nagy részét nyaralóként, üdülőépületként hasznosítják. Ezeknek az épületeknek a hulladék elszállítása nincsen megoldva. Erre szeretnénk megnyugtató, környezetkímélő megoldást.	A HUL1 intézkedést kiegészítettük az észrevétel alapján.
		Külterületi, vízbekötéssel rendelkező, szennyvízhálózatra nem kötött ingatlanok szabályszerű szennyvízkezelés használatának ellenőrzésére szolgáló hatékony módszer kidolgozására lenne szükség.	A probléma országos szintűnek tekinthető. Megoldást a talajterhelési díj kiterjesztése jelentené, amihez a 2003. évi LXXXIX. törvény módosítása szükséges, így a vármegyei környezetvédelmi programba hatáskör hiányában nem integrálható.
		A nem kommunális hulladék elszállítás nem megoldott. Az, hogy autógumit Székesfehérváron lehet legközelebb leadni, nem segíti a felelős hulladékgazdálkodást. Javasoljuk, hogy minden tízezer főt befogadó város területén legyen olyan átvevőhely, ahol az autógumit, festékhulladékot, vegyszer maradékot le lehetnek adni díjmentesen. Esetleg lomtalanítás alkalmával ezeket is szállítsák el.	A HUL1 intézkedést kiegészítettük az észrevétel alapján.
		Javasoljuk, hogy a lakossági szelektív hulladékot, a havi egy helyett két alkalommal szállítsák el.	Az ideális szállítási gyakoriság jelentősen függ a helyi adottságoktól. A HUL1 intézkedésben ezért nem látjuk célszerűnek ilyen konkrét gyakoriság feltüntetését, azonban a szelektív hulladékgyűjtés szükséges fejlesztését feltüntetjük.
		Javasoljuk, hogy a Te-szedd akció keretén belül összegyűjtött minden típusú szemetet szállítsanak el, amit a lakosság összegyűjt az önkormányzat területéről.	A TE-SZEDD országos szervezésű akció, így annak működését a vármegyei környezetvédelmi programmal nem lehet befolyásolni. Az önkormányzat saját szervezésében végrehajtott hulladékgyűjtések során bármilyen hulladék gyűjthető, azonban ebben az esetben az elszállítás költségei a szervezőt terhelik. Egy olyan megoldás is alkalmazható, hogy a TE-SZEDD keretében összegyűjtött egyéb hulladékok elszállításáról az önkormányzat gondoskodjon, azonban ennek valóban igen magasak lehetnek a költségei.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
21.	Veszprém Megyei Jogú Város	A Veszprém Vármegye Környezetvédelmi Programja 2023-2027 egyeztetési változat című dokumentáció véleményezésével összefüggésben megállapítható, hogy a program Veszprém vármegye hosszú távú fenntartható fejlődését szolgálja. A dokumentációban megfogalmazott prioritások a környezeti elemek védelméhez, a környezeti terhelések és igénybevételek mérsékléséhez, megszüntetéséhez, a természeti környezet állapotának és a térség biológiai sokféleségének megőrzéséhez, valamint a vármegyében élők egészségi állapotának és közérzetének a javításához közvetlenül hozzájárulnak. A Környezetvédelmi Program a célok megfogalmazásával hangsúlyossá és egyértelművé tette a fenntartható térségfejlesztésen belül a társadalmi, gazdasági, és természeti folyamatokra kiterjedő környezeti elemek védelmét és a természeti környezet megőrzését szolgáló érdekeket. Veszprém Város Önkormányzata a Veszprém Vármegye Környezetvédelmi Programja 2023-2027 egyeztetési változat dokumentációban foglaltakat megfelelőnek tarja, azzal egyetért, ellene kifogást nem emel, azt Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése számára elfogadásra javasolja.	Választ nem igényel.
EGYÉB SZERVEZETEK			
22.	Balaton Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.	Előre bocsátom, hogy a MEGÉRTI Kft. által készített anyag magas szakmai színvonalon készült el, tartalmát tekintve maradéktalanul átfogja a környezetvédelem releváns szakterületeit. Általánosságban javasoljuk, hogy a Programban a területi és ágazati tervek szinkronjának biztosítása érdekében lehetőleg kerüljön megjelenítésre a 1685/2022. Kormányhatározattal elfogadott „Balaton Kiemelt Térség Hosszútávú Fejlesztési Konceptiója, Stratégiai és Operatív Programja" c. tervanyag, és ennek vármegyei környezetvédelmi programmal azonosítható szinergiái. Ezt azért is fontosnak tartjuk, mert a vármegye területén számos, a Balaton térségének egészét érintő, megyehatárokon átnyúló, a környezetvédelemmel összefüggő problémakör jelentkezik. Ezen túlmenően az anyag 65. oldalán szerepel, hogy „A Balaton esetében a turisztikai célú fejlesztések kapcsán alapvető a tó ökológiai állapotának javítása". A kiemelt térség Balaton Fejlesztési Tanács és a Kormány által is elfogadott Stratégiájának tartalmához illeszkedve jelezzük, hogy a tó ökológiai állapotának javítása a turisztikai fejlesztések hosszútávú gazdasági fenntarthatóságának alapvető feltétele. Éppen	Választ nem igényel. Az észrevételnek megfelelően a 3. fejezetben szereplő táblázatot kiegészítettük. Az észrevételben javasolt állásponttal kiegészítettük a Környezetvédelmi Program hivatkozott bekezdését.

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
		ezért álláspontunk szerint egy környezetvédelmi tervdokumentumban megjeleníthető, hogy a tó és környezete ökológiai állapotának megőrzése, javítása elsőbbséget kell, hogy élvezzen a tóra és környékére irányuló gazdasági, elsősorban turisztikai célú beruházásokkal szemben.	
		Pozitívum, hogy az anyag foglalkozik a szórakoztató rendezvények és létesítmények hang- és zajhatásaival. Ugyanakkor a 69. oldalon található szövegrészt javasoljuk kiegészíteni azzal, hogy a sok esetben a zavaró hangforrás a Balaton túlszárnyjáról származik, nem helyi zajszennyezés okozza a Balaton-part Veszprém vármegyei területén jelentkező problémákat. Ez tipikusan olyan — tartósan fennálló — konfliktus, melynek kezelése megyehatárokon átnyúló, kiemelt térségi koordinációt igényel, és amely a helyi és területi önkormányzatok, valamint a régiós szervezetek közötti együttműködés jelentőségére hívja fel a figyelmet.	Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a Környezetvédelmi Program idézett szövegrészt.
		Tudatában vagyunk annak, és pozitív elemnek tartjuk, hogy a vármegye rendelkezik Fenntartható Energia és Klíma Akciótervvel. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy a klímaváltozás hatásai elleni küzdelem a XXI. század egyik legfontosabb globális-regionális-lokális feladata, indokolt lenne a klímaadaptáció témakörét, és az ezzel kapcsolatos célokat-feladatokat, valamint a környezetvédelem és a klímaadaptáció kapcsolatát hangsúlyosabban megjeleníteni a programdokumentumban.	Álláspontunk szerint az éghajlatváltozás helyben megnyilvánuló hatásaihoz való alkalmazkodást célzó beavatkozási lehetőségek kellő súllyal jelennek meg a dokumentumban, bár kétségtelen, hogy nem minden e célt (is) szolgáló intézkedésnél van megemlítve annak klímaadaptációban betöltött szerepe. E hiányzó utalásokat pótoltuk.
23.	Pannon Egyetem	Az anyag átfogó, alapos képet nyújt a témáról. A következtetései megfelelnek a jelenlegi tudományos irányoknak és beleférnek a még elfogadott alternatívákba.	Választ nem igényel.
		Az anyag szerkezete jó, de az ábrák nagy része túl kicsi, felbontásuk nem megfelelő. Mivel digitális anyagról van szó, így a méret nem jelenthet akadályt, ezért javasolom a felbontás és a képméret növelését gyakorlatilag az összes ábránál.	A képméret növelését nem tartjuk szerencsésnek, mivel előfordulhat, hogy kinyomtatásra kerül a dokumentum. A felbontást – ahol lehetett – úgy alakítottuk, hogy a dokumentum digitális változatában belenagyítva jól értelmezhető legyen az ábra, grafikon, kép stb.
		Bár 2023. szeptemberében zárult az anyag, de még bőven az elfogadás előtt vagyunk, így célszerű lenne a végleges népszámlálási adatokat megjeleníteni a kiadványban. Például a 4.1.1-ben 335 633 fővel számol összes lakosság számra, míg a hivatalos érték 368 573 fő. Ez 9,8% eltérés. (A települési adatoknál is jelentős eltérések vannak.)	A dokumentumot a KSH végleges népszámlálási adatai alapján módosítottuk (Veszprém vármegye összes lakosság száma a KSH 2022. évi népszámlálás végleges

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
			adatai alapján: 335 361 fő, <i>megj.: a végleges adatok is változtak az elmúlt hónapokban)</i>
		Kis érdekesség, hogy 32. ábra szerint ~7800 napelemes rendszer működik a vármegyében, míg a KSH csak 6 879-ről ad számot.	Az ábra a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal adatbázisát veszi alapul, amely valóban gyakran nem egyezik a KSH-éval. Energetikai témakörökben azonban inkább a MEKH adatbázisát részesítjük előnyben.
		A zajterheléssel foglalkozó részből hiányzik a honvédség (alapvetően a lőtér) által okozott problémák, amelyek Veszprém, Zirc, Tés, Várpalota, Öskű által határolt területen jelentősek. (Lőgyakorlatok és a katonai repülőgépforgalom.)	A vonatkozó fejezetet bővítettük az észrevételnek megfelelően.
		28 és 29. táblázat, '23 júniusában már megjelentek a 2022-es adatok.	A dokumentumot kiegészítettük az OMSZ által közzétett 2022-re vonatkozó adatokkal.
		100. oldal közepe: „A 8 órás...” a környezetvédelemben a mozgó átlag kifejezést használjuk, nem a futó átlagot.	Valóban szélesebb körben használt kifejezés a mozgó átlag, ugyanakkor az észrevételben hivatkozott adatok forrásaként szolgáló dokumentum (Id. Országos Meteorológiai Szolgálat „2021. évi összesítő értékelés hazánk levegőminőségéről az automata mérőhálózat adatai alapján” című kiadványa) a futó átlag terminust használja, ehhez igazodik a Környezetvédelmi Program szóhasználata is.
		101. oldalon a szálló porról szóló fejezet utolsó bekezdésében túl korlátozónak tartom, hogy csak a vegyes hulladék tüzelést emeli ki az anyag. Sajnos a mérési eredmények alapján a tisztán fa tüzelésű rendszerek is nagyon jelentősen hozzájárulnak a szálló por okozta téli határértéktúllépéshez.	A vonatkozó fejezetet bővítettük az észrevételnek megfelelően.
		SWOT – Levegő → a nitrogén-dioxid helyzetét inkább veszélynek tekinteném.	A hivatkozott megjegyzést áthelyeztük a SWOT elemzés Veszély kategóriájába.
		SWOT – Zaj → itt is hiányzik a lőtér problémája	A SWOT elemzést kiegészítettük az észrevételnek megfelelően.
		SWOT – Vizek → a villámárvizek problémája nem jelenik meg a veszélyek között (a területhasználatnál leírtak igazak, de nem csak a növényzettől függ)	A villámárvíz-veszélyeztetettség a SWOT „Települési csapadékvíz-gazdálkodás, ár- és

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
			belvízvédelem” kategóriáján belül megjelenik a veszélyek között.
		SWOT – Bányászat → nem jelenik meg a bányagödrök illegális vagy szakszerűtlen feltöltése hulladékkal, ami a karsztvízbázist fenyegeti (a vizekhez is kerülhet)	A SWOT elemzés „Felszíni és felszín alatti vizek” kategóriáját kiegészítettük az észrevételben jelzett veszéllyel.
		SWOT – Ivóvíz → veszélyek közé tartozik a nagyon elöregedett vezetékhalózat, amit a lehetőségeknél jelenít meg az anyag (szerintem az, hogy haváriaközeli több település ivóvízhálózata, az nem lehetőség)	Nem a vezetékhalózat elöregedésének ténye, hanem az elöregedett vezetékhalózat rekonstrukciója jelenik meg a SWOT-elemzés lehetőségei között, ami véleményünk szerint helytálló. Emellett azonban szerepel a vezetékhalózat elöregedése is a SWOT-ban, de nem a veszélyek, hanem a gyengeségek között. Ezzel összefüggésben valóban vita tárgyát képezheti, hogy esetleg inkább veszélynek tekinthető-e a kérdéses jelenség, álláspontunk szerint azonban nem külső, elháríthatatlan tényezőről van szó, így annak helye inkább a gyengeségek között van.
		7.1. (jövőbeni programok): érdekes felfogás, hogy olyan programfelelősöket nevezünk meg, amelyekre semmilyen ráhatása nincs a vármegyének (például felelsőnek megnevezni a MoHu-t vagy az OMSZ-t).	Veszprém vármegye előző időszakokra szóló környezetvédelmi programja (és számos egyéb vármegye hasonló dokumentuma) is ezt a megoldást választotta. Ennek háttérében elsősorban a vármegyei önkormányzatok szűkös szabályozási és finanszírozási lehetőségei állnak, azaz, ha kizárólag azokat a fejlesztési irányokat nevesítené a program, amelyeket a Vármegyei Önkormányzat érdemben képes befolyásolni, úgy messze nem lehetne átfogó képet alkotni a vármegye környezetvédelmi lehetőségeiről. Az

Sor-szám	Észrevételt tevő szervezet	Észrevétel	Tervezői válasz
			alkalmazott megoldás kétségtelenül fennálló „érdekes felfogását” azonban azzal igyekezünk tompítani, hogy valamennyi intézkedés esetében jeleztük a Veszprém Vármegyei Önkormányzat annak végrehajtásával kapcsolatos feladatait.
		7.1.: Szintén a programok esetében nagyon félrevezető a költségigény ilyen módon történő szerepeltetése. Egy részről a teljes költség feltüntetése nélkül nincs értelme önmagában szerepeltetni a vármegyei költségeket (alább látható két példa, de szinte az összes programpontot fel lehetne sorolni): Például a LEV1 pontban „többlet forrást nem igényel” szöveg szerepel, miközben a teljes megvalósítási költség 500 millió és 2 milliárd Ft közé becsülhető). Vagy a LEV2 esetén szintén nem ad meg forrást, miközben tanulmányok írását javasolja, ami még akkor is költség, ha az önkormányzat belső erőforrásokkal oldja meg.	Az alkalmazott megoldás alapvetően az előző válaszban vázolt körülményre, azaz a vármegyei önkormányzatok szűkös lehetőségeire vezethető vissza. Alternatív megoldásként jöhetne szóba, hogy a teljes intézkedés, számos egyéb szereplőnél jelentkező összege kerüljön feltüntetésre. Lényeges azonban, hogy ebben az esetben – részletes tervek hiányában – eleve csak nagyságrendi szinten becsült összeg megadása lenne lehetséges, amelynek előteremtésre ráadásul a Vármegyei Önkormányzatnak nagyon korlátozott lehetőségei vannak. Ezért született az a döntés, hogy egy nyilvánvalóan szűkebb körű, de jobban becsülhető és nagyobb biztonsággal vállalható összeg kerüljön feltüntetésre a Környezetvédelmi Programban.

Összeállította: MEGÉRTI Kft., 2023. november 14.